

APARATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA
АППАРАТ ПАРЛАМЕНТА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Direcția juridică
Юридическое управление

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

MD-2073, Кишинэу, пр. Штефана чел Маре, 105

23 04 2010

Dj.2 Nr. 396

AVIZ

**la proiectul legii cu privire la ajutoarele de stat pentru
publicațiile periodice**

(nr. 1909 din 25.06.2010)

Direcția juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780/2001 și expune următoarele considerente.

I. Observații generale:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputații în Parlament, dna Corina Fusu și dl Valeriu Munteanu, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, scopul elaborării proiectului de lege, propus spre examinare, este îndreptat în vederea reglementării raporturilor ce țin de alocarea, distribuirea și evaluarea utilizării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice.

3. Potrivit art.20 al Legii privind actele legislative nr.780/2001, concomitent cu elaborarea proiectului de act legislativ, grupul de lucru întocmește o notă informativă care include: ... lit.d) *fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.*" Constatăm nerespectarea acestei prevederi la elaborarea proiectului. Nota informativă a proiectului de lege nu face nici o argumentare financiară asupra implementării proiectului, dar care este necesară, deoarece se propune un proiect de lege integral a cărei fundamentare financiar-economică este strict necesară. Proiectul de lege prevede crearea unei instituții publice noi.

Atenționăm că, potrivit alin.(4) art.131 din Constituție, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.23 din Legea nr.780/2001, dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de lege, pe lângă Nota

informativă urma să fie însoțit de un șir de documente, fapt ce nu a fost respectat. Este de menționat că, Nota informativă ce însoțește proiectul conține o argumentare parțială.

II. În vederea respectării procedurilor tehnicii legislative, la proiectul supus avizării menționăm următoarele:

1. Conform prevederilor art.33 din Legea nr.780/2001, în cadrul acțiunii de sistematizare a conținutului actului legislativ, elementele textului se grupează în funcție de proporțiile actului, după cum urmează:

- a) articolele se pot grupa în secțiuni numerotate cu cifre arabe;
- b) secțiunile se pot grupa în capitole numerotate cu cifre romane;
- c) capitolele se pot grupa în titluri numerotate cu cifre romane;
- d) în cazul unor coduri sau acte legislative de complexitate și cu un volum mare, titlurile se pot grupa în părți sau în cărți, a căror numerotare se face cu numere ordinare scrise cu litere.

Reieșind din norma acestui articol, atragem atenție că întreg conținutul proiectului de lege, urmează a fi adus în concordanță cu aceste reguli.

2. Conform art.26 din Legea nr.780/2001, preambulul poate însoți actul legislativ de o importanță majoră. El nu are putere juridică și nu face parte din conținutul normativ al actului. Întru respectarea tehnicii legislative, în textul proiectului de lege se va exclude nota de subsol. Atragem atenție, la textul preambulului în care sunt citate articolele din Constituție, care nu sunt relevante pentru proiectul dat.

3. La art.1 alin.(1) din proiect, autorii stipulează că prezenta lege reglementează raporturile ce țin de alocarea, distribuirea și evaluarea utilizării ajutoarelor de stat pentru publicațiile periodice private tipărite. Reieșind din titlul proiectului, menționăm că este necesar de a revedea întreg textul proiectului referitor la utilizarea termenului “publicațiile periodice private”.

Este de menționat că, legislația în vigoare, precum și proiectul supus avizării și proiectul legii privind deetatzarea publicațiilor periodice publice (nr.1909 din 25.06.2010) nu definesc noțiunile de “publicație periodică privată tipărită”, “presă scrisă”, “presă electronică”. Considerăm necesar, întru respectarea principiului clarității și preciziei de a defini aceste noțiuni.

Referitor la norma alin.(2) al art.1 din proiect, menționăm că urmează a fi revăzută, deoarece cuprinde un conglomerat de idei, nefiind clar ce se are în vedere, astfel crează interpretări diferite.

4. La art.2 din proiect, menționăm că conform normelor tehnicii legislative, în literatura de specialitate nu este indicat expres necesitatea de a însemna cu litere latine sau cu cifre arabe noțiunile principale. Din practica elaborării actelor legislative, constatăm că noțiunile principale nu sunt înseminate, prin urmare, propunem de a exclude literele latine mici și paranteza.

Noțiunile principale, definite în alin.(1) al art.2 necesită a fi revăzute, în sensul redactării. Normele de la pct.1) - 5) de la lit.a) și de la pct.1) – 3) de la lit.b)

a alin.(1) art.2 din proiect, stabilesc cerințe obligatorii, care nu fac parte din textul ce definește noțiunea. Prin urmare, vor fi statuate într-un articol separat, astfel, va fi necesar de a revedea întreg textul proiectului, în vederea trimitărilor ce se fac la art.2 alin.(1) lit.a) pct.1).

Totodată, menționăm că noțiunea de „publicație periodică” și „publicație periodică publică” sunt definite și în proiectul de lege privind deetimizarea publicațiilor periodice (nr.1910 din 25.06.2010), însă cu unele deosebiri. Întru respectarea normelor tehnicii legislative și a normei de la alin.(3) art.18 din Legea nr.780/2001, care prevede expres că în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea, de regulă, nu se reproduc, dar se face trimitere la ele, este necesar de a revedea noțiunile principale din acest proiect de lege.

5. La art.4 alin.(1) din proiect, propunem de a substitui cuvântul “legi” prin sintagma “acte legislative și normative”.

Referitor la norma de la alin.(2) și alin.(3) al art.4, propunem de a le exclude, ca fiind de prisos.

6. La art.5 alin.(2) sintagma de la finele textului “în conformitate cu art.7 alin.(1) lit.a)” va fi substituită prin concretizarea organului responsabil.

7. La art.6 alin.(1) textul, ce indică restricție “inclusiv 1 membru din partea fracțiunilor parlamentare și a deputaților independenți care nu au acordat vot de încredere pentru numirea Guvernului Republicii Moldova în exercițiu” se va substitui prin sintagma “inclusiv 1 membru din partea opoziției”.

La lit.c) a aceluiași alineat se cere a fi concretizat termenul “publicație periodică privată”.

La alin.(2) lit.a) al aceluiași articol, abrevierea “etc.” se va exclude, deoarece crează interpretări diferite.

La lit.b) al aceluiași alineat, propunem de a substitui sintagma “vechime în muncă” prin cuvântul “experiență”.

La alin.(4) lit.d) al aceluiași articol, sintagma “în temeiul legislației penale” se va exclude.

Propunem de a completa alin.(4) al art.6 din proiect cu următoarea normă: “incapacitate mentală sau fizică”.

8. La art.7 alin.(1) lit.g) propunem de a substitui cuvântul “avize” prin cuvântul “propuneri”. La lit.n) al aceluiași alineat sintagma “după caz” se va exclude, deoarece poate crea interpretări diferite.

9. Propunem de a completa proiectul legii după art.7 cu un nou articol, care ar stabili obligațiile Consiliului de administrație.

10. La art.8 alin.(1) lit.i) sintagma “alte surse” crează interpretări diferite. Astfel, urmează a stabili expres care sunt sursele de finanțare.

La alin.(4) al aceluiași articol, sintagma “la decizia Curții de Conturi” se va substitui prin sintagma “de către Curtea de Conturi”.

11. Reieșind din prevederile proiectului dat, menționăm că nu este prevăzut dacă Consiliul de administrare a Fondului pentru Susținerea Publicațiilor Periodice are obligația de a publica raport (de exemplu anual) cu privire la activitatea sa financiară. Considerăm necesar, de a prevedea expres în proiectul de lege cui va fi prezentat și unde va fi publicat acest raport.

12. La art.9 alin.(3), din punct de vedere redacțional, cuvântul “ajutoarele” se va substitui prin cuvântul “ajutoarelor”.

13. La art.10 alin.(2) lit.b) menționăm că este necesar de a explica termenul de “jurnalismul de investigație” și “cursuri specializate on-line”, dat fiind faptul că în legislația în vigoare nu sunt utilizați acești termeni.

14. La art.11 este necesar de a revedea termenii utilizați: “publicație periodică privată tipărită”, “publicație periodică națională”, “publicație periodică locală”.

15. La art.12 alin.(1) lit.c) din proiect, este prevăzut că nu pot fi distribuite ajutoare de stat publicațiilor periodice, care pe parcursul ultimelor 12 luni nu au aderat la unul din codurile de etica jurnalistică sau nu și-au adoptat propriul cod de etica jurnalistică. Menționăm că, prevederea dată nu este clară, astfel întru respectarea condiției preciziei și clarității este necesar de a stipula expres la care cod de etică jurnalistică urmează să adere, de către cine este adoptat acest cod. Se are în vedere și Codul principiilor de etică profesională (Codul deontologic) al jurnalistului din Republica Moldova, adoptat la Congresul Extraordinar al Uniunii Jurnaliștilor din Moldova?

La alin.(2) lit.a) textul dintre paranteze “(asociați, acționarii etc.)” se va exclude. La lit.b) al aceluiași alineat, menționăm că nu este clar ce s-a avut în vedere. Dacă este vorba despre componența nominală a redacției, textul acestei norme urmează a fi redactat.

La alin.(3) al art.12 este necesar de a concretiza unde vor fi publicate informațiile publicațiilor periodice ce sunt în drept să beneficieze de ajutor de stat.

Totodată, propunem de a exclude conjuncția “și” din textul acestei norme și de a completa textul după cuvântul “prevederile” cu sintagma “prezentei legi și a”.

La alin.(4) al aceluiași articol, menționăm că trimiterile “alin.(1)-(3)” nu sunt corecte, dat fiind faptul că informațiile care urmează a fi prezentate sunt stabilite la alin.(2). De asemenea, menționăm că sintagma “este în drept să solicite și alte informații” este o normă coruptibilă, care poate crea interpretări diferite. Astfel, este necesar de a stabili expres în lege care informații sunt necesare.

Din punct de vedere redacțional, cuvântul “prevăzut” se va substitui prin cuvântul “prevăzute”.

16. La art.13 din proiect, norma de la alin.(3) se va exlude, ca fiind de prisos, deoarece la alin.(7) art.6 din Legea nr.780/2001 este stabilit expres că, în cazul în

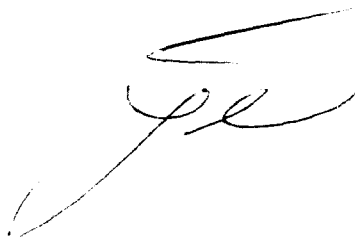
care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

17. La art.14 alin.(2) lit.e) textul se va completa după cuvântul “conformitate” cu sintagma “cu prevederile”.

La alin.(3) al aceluiași articol sintagma “va aproba” se va substitui prin sintagma “va elabora, aproba”.

Referitor la oportunitatea adoptării proiectului de lege cu privire la ajutoarele de stat pentru publicațiile periodice, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

*Ex. S.Cojocari,
tel. 268-175*

**Șef Direcție
Ion CREANGĂ**